

Op basis van mijn kennis en ervaring als kunstenaar, ontwerper en projectleider, heb ik in de afgelopen twee jaar van de master een belangrijke stap gezet. Ik heb met de 'werkplaats voor radicale verbeelding' een methode, visie en proces ontwikkeld om kunstenaars en wetenschappers een ander kennisgebied te laten betreden om hun blik te verruimen en nieuwe perspectieven te ontwikkelen op 'een wereld in transitie'. De werkplaats voor radicale verbeelding wil ik de komende periode verder gaan maken, ontwerpen, onderzoeken, inrollen, aanvullen, bijschaven en vooral delen.

1. Educatief ontwerpen

Opzetten Minor

De testen voor dit onderzoek duurden tussen de drie uur en veertig uur. Het onderzoek kan meer kennis opleveren als deelnemers gedurende een langere tijd met de methode werken; als er meer ontmoetingen plaatsvinden tussen de disciplines; als er meer interactie is tussen de verschillende domeinen; als er langer aan een presentatie wordt gewerkt; als er vanuit een specifieke locatie wordt gedacht. Het opzetten van een minor 'werkplaats voor radicale verbeelding' zou deze mogelijkheden daadwerkelijk kunnen ontwikkelen. Het honours program van de UvA experimenteert hier al mee en biedt een programma van zes maanden aan. Gezien de positieve ervaringen met de testen op de HKU kan de 'werkplaats voor radicale verbeelding' een waardevolle aanvulling zijn voor het kunstonderwijs.

Metaphor Elixir

Het spel Methaphor Elixir heb ik in de afgelopen periode met Evert en Mara Snoeren (MCC) besproken. Daarna weer een iteratieslag gemaakt en in maart met een groep 1e jaars master kunsteducatie getest in de werkplaats. Het spel ik klaar om naar de drukker te gaan. Daarna ga ik het spel inzetten in de cursussen en workshop. Ik wil ook universiteiten aanschrijven om het spel aan te schaffen.

HKU en UU

Het seminar 'rotsen is een werkwoord' staat al gepland voor het komende seizoen. Ik wil dit seminar uitbreiden met meer interactie tussen de studenten van Lucas Lourens, (hoogleraar [geowetenschappen](#) aan de UU) en de studenten van de HKU. Het werkboek en mijn ervaringen spelen hierin een belangrijke rol.

2. Ontwerpend onderzoek

UT Visual Storytelling

Deze cursussen staan al gepland voor het komende seizoen. Ik wil met [Anne Dijkstra](#) (wetenschapstcommunicatie UT) een artikel gaan schrijven om het onderzoek in een breder kader te plaatsen en op dit gebied me verder als expert te profileren (ook internationaal).

Rietveld Academie

Met de afdeling DesignLab ga ik in het voorjaar van 2024 een onderzoekstraject doen in de Oeverlanden naar de rafelranden van de stad. Ik heb het meer-dan-menselijk perspectief niet zo prominent in project 3 gestopt, maar wil dit graag weer gaan oppakken. Ik ga dit project meer gestructureerd benaderen en al ontwerpend onderzoeken. Ik ga hier in september mee beginnen, zodat ik een basis heb gelegd voor het voorjaar van 2024. Ik heb met medestudenten gesproken of we hier een Explore 3.0 van kunnen maken.

Het [Lectoraat LASP](#) (Rietveld Academie) gaat een artikel schrijven over het seminar in de Oeverlanden.

3. Creatief ondernemerschap

Community bouwen

Tijdens dit onderzoek zijn er positieve relaties gelegd en is een community opgebouwd. Op deze manier kunnen er weer nieuwe ideeën ontstaan en kan de beweging groeien. Uiteraard zijn er genoeg wetenschappers en kunstenaars die niks zien in deze discipline overstijgende manier van werken. Ik kan deze groep mensen vertellen over mijn bevindingen, maar heb op dit moment geen behoefte om ze te overtuigen. Gesteund door het gedachtengoed van Thijs Homan¹, is transformatie een proces dat je het beste kunt versterken door aan te sluiten bij degene die al een beetje passen.

Artikel schrijven

Ik wil het project 3 omzetten naar een artikel voor Society for Artistic Research ([SAR](#)) of een wetenschappelijk netwerk. Schrijven is niet mijn grootste kwaliteit, maar dit wil ik graag ontwikkelen. Ik heb de afgelopen periode ook gemerkt hoeveel het voor mijzelf verheldert, duidt, diepgang geeft en nieuwe wegen opent. Platform for Research through the Arts and Science ([ARIAS](#)) heeft twee keer per maand een schrijfbijeenkomst voor kunstenaars en wetenschappers. Ik ga me hiervoor aanmelden.

Aalto University Espoo Finland

Ik heb in mei 2022 een bezoek gebracht aan twee onderzoekers van de Aalto University: [Kirsi Hakio](#) en [Cynthia Blanchette](#). Nu ik de werkplaats heb opgezet, zou ik deze graag met hen bespreken. Mogelijk een bezoek brengen, een lezing/workshop geven of samen een onderzoek aanvragen (ism. HKU).

Werkboek 'inrollen'

Voor dit moment heb ik een vijftigtal werkboeken geprint en verspreid aan pioniers op dit gebied. De methode en de werkvormen zijn hiermee uiteraard niet af en volledig. Ik ga een website opzetten voor de methode, de werkvormen en mij aanbieden voor workshops/adviezen.

4. Interdisciplinair Innoveren

Verdieping reflectiemethodes

Bij een mogelijk vervolgonderzoek zou ik verder willen uitzoeken welke reflectiemethodes een verdieping kunnen opleveren voor de 'werkplaats voor radicale verbeelding'. Daarbij denk ik in eerste instantie aan de methode 'reflectie in action' van Donald Schön², en meer in het bijzonder aan het diepgaand vervolgonderzoek door Linda Candy³ naar verschillende methodes van reflectie in het artistieke domein. Daaropvolgend zou ik haar onderzoeksbevindingen willen voorleggen aan en vertalen naar het wetenschappelijke domein. Met als doel om reflectiemethodes te ontwikkelen die een verdieping kunnen opleveren voor de 'werkplaats voor radicale verbeelding'.

Vervolgonderzoek mogelijk in de vorm van een promotie in de kunsten over de ontwikkeling van radicale verbeelding.

CUCo

Bij CUCo heb ik een tweetal workshops gegeven. De derde staat gepland voor september 2023.

Een vervolg hierop is om als kunstcoach in de pool van project coaches opgenomen te worden. Om projecten te begeleiden vanuit de kunsten.

5. Kritisch Reflecteren

Nieuwe denkers, nieuw discours

Het werk van Mihalyi Csikszentmihalyi⁴, Donald Schön² en Keith Sawyer⁶ was interessant voor mijn onderzoek. Ik wil 'de werkplaats voor radicale verbeelding' in de toekomst met meer hedendaagse onderzoekers verbinden: [Linda Candy](#) (over reflective practice), [Sophie Krier](#) (over nieuwe vormen van kunstonderwijs), [Timothy Morton](#) (over ecologie en radicaliteit).

Future labs op universiteiten

Veel universiteiten zetten future labs op. Deze profileren zich met name op 'technologische vernieuwing' en 'het creëren van draagvlak voor innovatie'⁶. Het zou een waardevolle aanvulling zijn om met mijn onderzoek naar verbeelding (en wat dit kan bijdragen aan maatschappelijke vraagstukken) ook andere waarden in deze labs te ontwikkelen. Kees Dorst wordt vaak benaderd om een rol te spelen in het opzetten en inspireren van future labs in academische context. Ik ga hem mijn scriptie sturen.

Methode in ontwikkeling

Het is mij zeker duidelijk dat de methode 'werkplaats voor radicale verbeelding', die ik in de afgelopen twee jaar heb ontwikkeld, geen eindproduct is. Dat zou ook tegenstrijdig zijn aan de visie waarop ik de methode baseer. De werkplaats is een methode, visie en proces in ontwikkeling om kunstenaars en wetenschappers een ander kennisgebied te laten betreden om hun blik te verruimen en nieuwe perspectieven te ontwikkelen op 'een wereld in transitie'.

Meer kennisontwikkeling zie andere leerdoelen.

1. Homan, T. in gesprek met dr. Tjip de Jong voor de podcast Tjipcast (2023, 16 mei) <https://youtu.be/DFD9G6oalx8>

2. Schön, D. A. (2008). *The Reflective Practitioner: How Professionals Think In Action*. Hachette UK.

3. Candy, L. (2019). *The Creative Reflective Practitioner: Research Through Making and Practice*. Routledge.

4. Csikszentmihalyi, M. (1998). *Creativiteit: over "flow", schepping en ontdekking*. Boom. Csikszentmihalyi, M. (2020). *Flow: psychologie van de optimale ervaring*.

5. Sawyer, K. (2017). *Group Genius: The Creative Power of Collaboration*. Hachette UK.

6. <https://www.newfuturelab.nl/>